

FAKULTETEN FÖR HÄLSA, NATUR- OCH TEKNIKVETENSKAP

Tandhygienistprogrammet

Programme in Dental Hygiene

Programkod: OGTHY

Högskolepoäng/ECTS: 180

Utbildningsnivå: Grundnivå

Examenskategori: Yrkesexamen. Programmet uppfyller dessutom kraven för generell examen.

Undervisningsspråk: Svenska

Fastställd av

Fakultetsnämnden vid fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap,
2026-01-29

Giltig från och med

Hösttermin 2026

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet

samt Matematik 2a/2b/2c, Samhällskunskap 1b/ 1a1 + 1a2,
Naturkunskap 2 eller Kemi 1, Biologi 1, Fysik 1a eller Fysik 1b1

alternativt

Matematik, nivå 2a/nivå 2b/nivå 2c, Samhällskunskap nivå 1b/nivå 1a1
+ 1a2, Naturkunskap nivå 2 eller Kemi nivå 1, Biologi nivå 1, Fysik nivå
1b eller Fysik nivå 1a1.

Inledning

Tandhygienistprogrammet vid Karlstads universitet ska ge förutsättningar för studenten att inhämta de kunskaper och den professionella kompetens som krävs för att arbeta som legitimerad tandhygienist, samt för fortsatta akademiska studier. Utbildningen är utformad för att möta tandhygienistyrkets framtida krav på ständigt lärande och utveckling i linje med de nationella examensmålen (SFS 2018:1135).

Oral hälsa är huvudområde i tandhygienistprogrammet och utgör teoretisk och praktisk kunskapsbas för tandhygienistens självständiga yrkesutövande som omfattar munhälsoarbete för barn, ungdomar, vuxna samt äldre vuxna. Oral hälsa är att betrakta som en del av den allmänna hälsan, vilken påverkas av biologiska faktorer, individens omgivning, beteende och livssituation. Området bildar en helhet av kunskaper från naturvetenskap, samt samhälls-, beteende- och folkhälsovetenskapliga domäner.

Den legitimerade tandhygienisten har kunskaper och färdigheter i att självständigt bedriva hälsofrämjande, förebyggande och sjukdomsbehandlande åtgärder relaterat till oral hälsa på individ, grupp- och populationsnivå. I tandhygienistens profession ingår kliniskt patientarbete på tandvårdsklinik men även samverkan med övrig personal inom tandvård, hälso- och sjukvård samt kommunal omsorg (skola, äldreomsorg och socialtjänst). Arbetsuppgifterna är mycket varierande där olika verksamhetsområden och vårdformer förekommer såsom allmän-, privat- och specialisttandvård samt egen företagare. Karriärvägar finns exempelvis inom tandvårdens organisation (offentlig såväl som privat sektor), akademien (lärare, forskare) samt inom företag (försäljare, produktspecialist).

Tandhygienisten arbetar självständigt utifrån ett eget vårdansvar och i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. En legitimerad tandhygienist arbetar med utgångspunkt från lagar och förordningar inom hälso- och sjukvården, tandvården, mänskliga rättigheter samt med ett etiskt förhållningssätt.

Utbildningens mål

I Högskoleförordningen, Examensordningen anges de mål som ska uppnås för en viss examen. Målen för tandhygienistexamen (SFS 2018:1135) är följande:

För tandhygienistexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som tandhygienist.

Kunskap och förståelse

För tandhygienistexamen ska studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för den orala hälsans betydelse för individens välbefinnande och hälsa samt det allmänna hälsotillståndets inverkan på den orala hälsan,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar individers och grupper orala hälsa,
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För tandhygienistexamen ska studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten initiera och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete för såväl patienter som för grupper,
- visa förmåga att självständigt utföra orala undersökningar samt att utreda och analysera behov av insatser,
- visa förmåga att genomföra och utvärdera behandlingsinsatser,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt förmedla sin kunskap till olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För tandhygienistexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter, deras närstående samt andra grupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete

För tandhygienistexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullföljt ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng (hp).

Lokala mål

Utöver förordningens mål för tandhygienistexamen gäller vid tandhygienistprogrammet, Karlstads universitet, att studenten ska:

- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt om hållbar utveckling inom yrkesområdet.

Generella mål för kandidatexamen

Utöver ovanstående mål i högskoleförordningens examensordning och lokala mål för tandhygienistexamen har tandhygienistutbildningen vid Karlstads universitet utformats utifrån de mål som gäller för en generell kandidatexamen (SFS 2006:1053).

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samlar, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete

För kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet oral hälsa.

Övrigt

För kandidatexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Utbildningens utformning

Programmet (180 hp) består av teoretiska och kliniska kurser och är uppbyggt med kurser tillhörande fastställda kursplaner där behörighetskrav anges. Undervisnings-, lärande- och examinationsformer samt obligatoriskt deltagande framgår av respektive kursplan. I vilken grad och vilka typer av uppgifter som kommer att undervisas och examineras på distans, respektive på campus kan komma att variera mellan kurser under utbildningens gång. Utbildningens teoretiska och kliniska kurser integreras så att de bildar en sammanhållen helhet i syfte att succesivt utveckla och fördjupa studentens kunskaper.

De teoretiska kurserna har företrädesvis ett nätbaserat upplägg. Kliniska kurser omfattar prekliniska studier på fantommodell vid kliniskt träningscentrum (KTC), därefter på studiekamrat vid akademisk folktandvårdsklinik (AFK), båda förlagda vid campus. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) sker därefter på patient både vid AFK och vid tandvårdskliniker inom regioner som Karlstads universitet tecknat VFU-avtal med.

Progressionen i utbildningen säkerställs genom att lärandemålen under hela utbildningen är utformade för att leda till successiv fördjupning mot examensmålen.

Det första läsåret får studenterna grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper inom oral hälsa, anatomi samt karies och parodontala sjukdomar. Fokus ligger på preventiva åtgärder, kommunikation och beteendevetenskap samt ett vetenskapligt och kritiskt förhållningssätt. Klinisk träning genomförs på KTC och VFU.

Under andra läsåret sker fördjupning inom kariologi och parodontologi för vuxna samt barn och ungdomar. Klinisk träning med riskpatienter kombineras med integrerade medicinska och odontologiska kunskaper. Studenten tränas i hälsofrämjande arbete, både ur ett individ- och folkhälsoperspektiv. Fördjupning inom vetenskapliga metoder sker som förberedelse för examensarbetet.

Tredje läsåret ska studenterna utifrån ett evidensbaserat förhållningssätt utveckla självständighet i teori och klinik. Studenten ska planera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och behandlande insatser för patienter och befolkningsgrupper. Samhällsfaktorer, ohälsosamma levnadsvanor och åldrandets påverkan på oral hälsa analyseras och problematiseras samt att betydelsen av samverkan med andra professioner studeras. Ett självständigt examensarbete genomförs.

Omvärldsrelevans och god undervisningskvalitet upprätthålls genom kontinuerlig översyn av utbildningens innehåll och genom ett ständigt förbättringsarbete. Omvärldsbevakning, studentvärderingar, alumntkontakter, informationsträffar samt studenternas representation i beredande och beslutande organ är viktiga medel för denna kvalitetssäkring.

Internationalisering

Karlstads universitet vill främja samverkan och utbyte med andra universitet. Karlstads universitet samarbetar med ett flertal andra universitet, såväl svenska som utländska, och har en organisation till stöd för studenter som vill ta denna möjlighet. Inom utbildningen ges därför stöd till studenter som vill förlägga en del av sina studier vid ett annat universitet.

Utbildningens innehåll

Programmet omfattar 180 hp och är uppbyggt av obligatoriska kurser inom huvudområdet oral hälsa (135 hp) samt övriga kurser (45 hp) inom naturvetenskap, beteendevetenskap och vetenskaplig metod.

Obligatoriskt deltagande framgår av respektive kursplan och omfattar i huvudsak deltagande vid kliniska studier vid AFK, KTC och VFU, seminarier samt examinationer.

I programmet ingår följande kurser:

Huvudområdet oral hälsa (135 hp):

Introduktion till oral hälsa, 7,5 hp

Oral hälsa och prekliniska studier - teori och metod, 15 hp

Oral hälsa och prevention - kliniska studier I, 7,5 hp

Oral hälsa och allmänhälsa - teori I, 7,5 hp

Oral hälsa och kliniska studier II, 7,5 hp

Oral hälsa och allmänhälsa - teori II, 7,5 hp

Oral hälsa för barn, ungdomar och unga vuxna - teori och kliniska studier III, 15 hp

Folkhälsa och oral hälsopromotion, 7,5 hp

Åldrande med fokus på oral hälsa, 7,5 hp

Oral hälsa och kliniska studier IV, 15 hp

Oral hälsa - teori och kliniska studier V, 15 hp

Examensarbete i oral hälsa, 15 hp

Oral hälsa i ett samhällsperspektiv, 7,5 hp

Övriga kurser (45 hp):

Anatomi, fysiologi och medicinsk mikrobiologi, 15 hp

Hälsopsykologi och kommunikation, 7,5 hp

Samtalsmetodik, 7,5 hp

Vetenskaplig metod I, 7,5 hp

Vetenskaplig metod II, 7,5 hp

Observera att de i programmet ingående kurserna kan ha andra namn samt ges i annan följd än vad som anges här.

Examensbenämning

Tandhygienistexamen

Degree of Bachelor of Science in Dental Hygiene

Filosofie kandidatexamen. Huvudområde: Oral hälsa

Degree of Bachelor of Science. Major: Oral health

Tillgodoräknande av kurs

Student har rätt att begära tillgodoräknande av tidigare studier vid svensk högskola eller studier utomlands. Beslut om tillgodoräknande fattas enligt gällande regelverk.

Övrigt

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Kursernas innehåll bygger på varandra. För att bli antagen och gå vidare till kurser inom programmet gäller särskilda behörighetskrav, vilka regleras i respektive kursplan. Studenten är garanterad plats för VFU genom avtal med regioner i Sverige. Vid kliniska studier tillämpas basala hygienrutiner. Resor och boende kan medföra merkostnader för studenten i samband med obligatorisk närvaro.

En student kan tills vidare avskiljas från utbildningen då studenten lider av psykisk störning, missbrukar alkohol eller narkotika eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet och det därför föreligger en påtaglig risk att annan person eller värdefull egendom kan komma till skada. Rektor anmäler sådant ärende till Högskolans avskiljandenämnd, som utreder och fattar beslut. Ett beslut om avskiljande skall alltid innebära att studenten tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen. Högskolans avskiljandenämnd arbetar för landets alla högskolor och universitet (Högskolelagen kap 4, 6§, SFS 1992:1434, Förordning om avskiljande av studenter från högskoleutbildning SFS 2007:989).

Denna utbildningsplan ersätter tidigare version fastställd 2022-12-01, HNT 2022/658.